

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: Σάββατο **5 /9/ 2026**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Nostri, postquam pila in hostes miserunt, gladiis rem gerunt. **Repente** post terqum equitatus cernitur; cohortes appropinquant; hostes terga vertunt ac fugiunt; eis equites occurrunt. Fit magna caedes. Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur; dux Arvernorum vivus in fugā comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; {...}

2. Magnus timor exercitum occupāvit ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli pudōre adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur. **Totis** castris testamenta obsignabantur. {...}

3. Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus **pastor**, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergit ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto amovēre coepit. {...}

4. {...} Catilīna a Cicerōne ex urbe expulsus est. Socii **eius** deprehensi sunt et in carcere strangulāti sunt. Ab Antōnio, altero consule, Catilīna ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est. Gaius Sallustius tradit multos etiam milites Rōmānos in eādem cruentissimā pugnā occīsos esse, multos autem graviter vulnerātos esse.

5. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui **diu** apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

- **Βλ.βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 20

B1. Τι γνωρίζετε για το έργο του Ιούλιου Καίσαρα και του Λουκρητίου αντίστοιχα;

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

- α. έγκριτος** (στο 1ο κείμενο) **cernitur**
- β. μιζέρια** (στο 2ο κείμενο) **miserabantur**
- γ. συναγεμμός** (στο 3ο κείμενο) **gregem**
- δ. ουλή** (στο 4ο κείμενο) **vulnerātos**
- ε. συνεπής** (στο 5ο κείμενο) **secutus est**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **rem** : αιτιατική πληθυντικού. **res**
- **hostes** : γενική πληθυντικού. **hostium**
- **eis** : γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος. **earum**
- **Magnus** : ονομαστική πληθυντικού στον υπερθετικό και συγκριτικό στο ίδιο γένος. **Maiores/ maximi**
- **virtūte** : αιτιατική πληθυντικού. **Virtutes/is**
- **suum** : γενική πληθυντικού του αρσενικού γένους. **suorum**
- **periculum** : κλητική ενικού και αιτιατική πληθυντικού. **Periculum/pericula**
- **Hercules** : αιτιατική ενικού. **Herculem/n**
- **Boves** : δοτική πληθυντικού **bobus/bubus**
- **locum** : αιτιατική πληθυντικού **loca**
- **proelio** : γενική ενικού. **proelii/i**
- **flumen** : αιτιατική πληθυντικού. **flumina**
- **qui** : γενική πληθυντικού στο αρσενικό γένος. **quorum**
- **hoc** : αφαιρετική πληθυντικού και δοτική ενικού. **His/huic**
- **exilium** : γενική ενικού. **exilii/i**

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **gerunt** : απάρεμφο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή. **gerere**
- **fugiunt** : β πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού. **fugeretis**
- **referuntur** : αφαιρετική Σουπίνο. **relatu**
- **occurrunt** : γ ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **occursurus fuisset**
- **Fit** : α πληθυντικό οριστικής Παρατατικού στην άλλη φωνή. **faciebamus**
- **occupāvit** : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **occupanti**
- **adducti** : απάρεμφο Μέλλοντος στην ίδια φωνή. **adductum iri**
- **tenēre** : β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή. **tenete**
- **querebantur** : αιτιατική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος στο θηλυκό γένος. **questuras**
- **dicitur** : γ ενικό υποτακτικής Παρατατικού στην άλλη φωνή. **diceret**
- **victus** : β ενικό προστακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή. **vincere**

- **interfectus est:** απαρέμφατο Μέλλοντος στην ίδια φωνή. **interfectum iri**
- **acceperunt:** αιτιατική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **accipientem**
- **secutus est:** γενική γερονδίου. **sequendi**

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. Brenno duce: Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Brennus dux erat**
- **Cum Brennus dux esset**
- **Dum Brennus dux est**

Μονάδες 3

Δ2. appensum : Να αναλύσετε τη μετοχή σε αντίστοιχη δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση που να δηλώνει αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας.

- **Cum illic appensum esset**

Μονάδες 1

Δ3. absens : Να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Etsi/tametsi Camillus aberat**
- **Licet/Cum Camillus abesset**

Μονάδες 3

Δ4. rogatus : Να αναλύσετε τη παραπάνω μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση χρησιμοποιώντας τον **ιστορικό/ διηγηματικό σύνδεσμο cum**.

- **Cum Camillus rogatus esset**

Μονάδες 3

Δ5. quibus interemptis : Να αναλύσετε το παραπάνω μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Camillus eos interemerat**
- **Cum Camillus eos interemisset**
- **Postquam/ubi/simul/ut Camillus eos interemit**

Μονάδες 4

Δ6. Post hoc factum : Να μετατρέψετε τη φράση σε **ισοδύναμη μορφή**

- **hoc post facto**

Μονάδες 1

Δ7. *Ab Antōnio, altero consule, Catilīna ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est.* : Να μετατρέψετε τη σύνταξη της προτάσης σε Ενεργητική.

- **Antonius ,alter consul , Catilinam ipsum cum exercitu eius ,proelio victum,interfecit.**

Μονάδες 4

Δ8. *quod illic aurum pensatum est* : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

- **δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα της κύριας πρότασης (*dicitur*). Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *quod* και εκφέρεται με οριστική, γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία (δηλώνει το προτερόχρονο στο παρόν).**

Μονάδες 2

Δ9. *in carcere* : Να μετατρέψετε τη φράση έτσι ώστε να δηλώνεται η προέλευση από τόπο και η κίνηση σε τόπο αντίστοιχα.

- **Ex/de/ab carcere (προέλευση από τόπο)**
- **In/ad carcerem (κίνηση σε τόπο)**

Μονάδες 2

Δ10. *ex vocibus* : Να μετατρέψετε σε ισοδύναμη εμπρόθετη μορφή.

- **Ob/per/propter voces**

Μονάδες 2

Δ11. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **Repente** (1^ο), **Totis** (2^ο), **pastor** (3^ο), **eius** (4^ο), **diu** (5^ο)

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 5

Επιμέλεια Θεμάτων: *Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα*

1. Ζωγράφου: **I.** Χρυσίππου 1, 210 7488030 & **II.** Ξηρογιάννη 10, 210 7488180
2. Χολαργός: Φανερωμένης 13, 210 6536551
3. Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, 210 6000031

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!